

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση του ερωτήματος «Αν συνδέονται τα Μαθηματικά με το χορό και αν ναι πόσο στενή είναι αυτή η σχέση».

Τα Μαθηματικά χρησιμοποιούνται πάρα πολύ στη μουσική γιατί χάρη σε αυτά οι χορευτές βρίσκουν το ρυθμό. Γενικά, οι αριθμοί είναι κρυμμένοι στο ρυθμό, στην αλληλουχία και στους συνδυασμούς των κινήσεων, στο μέτρημα των επαναλήψεων μιας κίνησης. Επίσης, στο χορό εμφανίζονται πολλά γεωμετρικά σχήματα, η μετατόπιση, η περιστροφή και η ομοιότητα, τα σημεία, οι ευθείες και οι καμπύλες. Άρα, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι ο χορός δανείζεται γνώση από τα Μαθηματικά.

Όμως αυτό που δίνει αξία στο χορό και απογειώνει ένα χορευτή είναι το συναίσθημα. Κανένας χορός δεν μπορεί να προσφέρει ευχαρίστηση αν δεν συνδέεται με κάτι εσωτερικό. Το συναίσθημα αυτό στους παραδοσιακούς χορούς, με τους οποίους θα ασχοληθούμε σε αυτή την ερευνητική εργασία, το προσφέρει η πολιτιστική ταυτότητα κάθε τόπου, η ιστορία και η λαογραφία του.

Η έρευνα αυτή φιλοδοξεί να αναδείξει τη στενή σχέση που συνδέει τα Μαθηματικά με το χορό και ειδικότερα με τον παραδοσιακό χορό, να υπογραμμίσει το γεγονός ότι τα Μαθηματικά δεν είναι μία επιστήμη αποκομμένη από την καθημερινή μας ζωή και ότι αναδεικνύει την αρμονία των πραγμάτων. Επίσης φιλοδοξεί να παρακινήσει και άλλους νέους της πόλης μας για να ασχοληθούν με τον παραδοσιακό χορό, έτσι ώστε να μπορέσουν να συμβάλλουν στη διατήρηση της πολιτιστικής μας ταυτότητας, κομμάτι της οποίας είναι και ο παραδοσιακός χορός.

Ο πληθυσμός της έρευνάς μας είναι οι νέοι της Ανδραβίδας και το δείγμα αποτελούν οι 62 μαθητές του Γενικού Λυκείου Ανδραβίδας κατά το σχολικό έτος 2013-14, οι οποίοι συμμετέχουν σε τμήματα παραδοσιακών χορών τόσο της πόλης μας όσο και της ευρύτερης περιοχής. Τα δεδομένα της έρευνας στους μαθητές συγκεντρώθηκαν με ερωτηματολόγιο και για την εξαγωγή των συμπερασμάτων χρησιμοποιήθηκαν και τα δεδομένα από πέντε ημιδομημένες συνεντεύξεις που παραχώρησαν στους μαθητές της ερευνητικής ομάδας χοροδιδάσκαλοι της περιοχής μας, με μεγάλη και αξιόλογη πείρα στη διδασκαλία παραδοσιακών χορών, ο πρόεδρος του πολιτιστικού συλλόγου της Ανδραβίδας, η καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής του σχολείου μας (με ειδίκευση στους παραδοσιακούς χορούς) και ένας

μαθητής του σχολείου μας που ασχολείται πολύ τα τελευταία χρόνια με τους παραδοσιακούς χορούς και την αναβίωση των εθίμων της περιοχής μας.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας οι περισσότεροι μαθητές πιστεύουν ότι τα Μαθηματικά έχουν σχέση με το χορό αλλά όχι στενή. Αρκετοί μαθητές ασχολήθηκαν με τους παραδοσιακούς χορούς επειδή οι ίδιοι αισθάνονταν αυτή την επιθυμία και λιγότεροι παρακινήθηκαν από το οικογενειακό ή το φιλικό τους περιβάλλον.

Επίσης, οι μαθητές θεωρούν αυτούς τους χορούς ευχάριστους και διασκεδαστικούς και χαίρονται που μπορούν μέσα από αυτή την ενασχόληση να μάθουν τα ήθη και τα έθιμα του τόπου τους και να συμβάλλουν στη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η προβληματική της έρευνας

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μεγάλο και συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον γύρω από την παράδοση και περισσότερο για τους ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς. Κάθε πόλη, κάθε χωριό που έχει πολιτιστικό σύλλογο, έχει εντάξει στις δραστηριότητές του και τμήμα παραδοσιακών χορών. Οι νέοι αλλά και οι μεγαλύτεροι δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον για να μάθουν τους χορούς αυτούς και με προθυμία και χαρά συμμετέχουν σε χορευτικές παραστάσεις αλλά και άλλες δραστηριότητες του συλλόγου. Ένα μεγάλο ποσοστό μαθητών του σχολείου μας συμμετέχει στο χορευτικό σύλλογο της Ανδραβίδας, «Η Εστία» και μερικοί από αυτούς είναι μέλη και γειτονικών χορευτικών συλλόγων ταυτόχρονα.

Από την άλλη πλευρά, τα Μαθηματικά σχετίζονται με τη μουσική και το χορό με μία σχέση αιώνων, ξεκινώντας από την εποχή του Πυθαγόρα, ο οποίος κατασκεύασε τη διατονική κλίμακα, που χρησιμοποιούμε και στο δικό μας μουσικό σύστημα. Τα Μαθηματικά περιέχονται στο χορό, τόσο στο μέτρο όσο και στις κινήσεις. Καθώς χορεύουμε το σώμα μας σχηματίζει γωνίες και γεωμετρικά σχήματα, γι'αυτό και οι χοροδιδάσκαλοι δίνουν μεγάλη σημασία στην ακρίβεια του σώματος. Επίσης, το μουσικό μέτρο γράφεται με τη μορφή κλάσματος. Τα βήματα έχουν και αυτά μια συγκεκριμένη σειρά, σαν τις μαθηματικές ακολουθίες. Μπορούμε λοιπόν να ισχυριστούμε ότι ο χορός είναι απλά Μαθηματικά. Όμως αυτό που δίνει αξία στο

χορό είναι το συναίσθημα. Η τεχνική δίνει τα κλειδιά αλλά πρέπει ο χορευτής και να εκφραστεί μέσω του χορού του. Το ιδιαίτερο συναίσθημα στους παραδοσιακούς χορούς που θα μελετήσουμε το δίνει το πολιτιστικό φορτίο κάθε τόπου, η πολιτιστική του ταυτότητα.

Κατά τη διερεύνηση της βιβλιογραφίας δεν εντοπίστηκαν έρευνες που να έχουν ως αντικείμενο τη διερεύνηση των αντιλήψεων μαθητών Λυκείου για τη σχέση που συνδέει τα Μαθηματικά με το χορό. Επομένως, μία τέτοια έρευνα παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο ως προς το θέμα όσο και ως προς το δείγμα και θεωρούμε ότι μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην κεκτημένη γνώση.

Σκοπός και στόχοι της έρευνας

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση του ερωτήματος «Αν συνδέονται τα Μαθηματικά με το χορό και αν ναι πόσο στενή είναι αυτή η σχέση».

Συγκεκριμένα θα μας απασχολήσουν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- Υπάρχει σχέση που συνδέει τα Μαθηματικά με το χορό;
- Πόσο στενή είναι η σχέση του παραδοσιακού χορού με τα Μαθηματικά;
- Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την ενασχόληση των νέων με τον παραδοσιακό χορό;
- Σε ποιους τομείς της ζωής τους έχει θετική επίδραση η ενασχόληση με τον παραδοσιακό χορό;
- Ποια συναισθήματα γεννιούνται στους νέους όταν χορεύουν παραδοσιακούς χορούς;
- Για ποιους λόγους αρέσει στους νέους το μάθημα του παραδοσιακού χορού;

Δομή της εργασίας

Η εργασία αποτελείται από πέντε κεφάλαια:

Το πρώτο κεφάλαιο, η Εισαγωγή, περιλαμβάνει την Προβληματική της έρευνας, όπου παρουσιάζονται ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας, τα ερευνητικά ερωτήματα, η σπουδαιότητα επιλογής του θέματος και η δομή της εργασίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αποσαφηνίζονται βασικές έννοιες σχετικές με το χορό, τη σχέση του χορού με τα Μαθηματικά, την ελληνική παράδοση και τους ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς.

Στο τρίτο κεφάλαιο περιγράφεται ο σχεδιασμός της έρευνας. Γίνονται αναφορές σχετικές με τον πληθυσμό, το δείγμα και το μέγεθος του δείγματος, το ερωτηματολόγιο το οποίο επιλέχθηκε ως μέθοδος για τη συλλογή των δεδομένων από τους μαθητές και η ημιδομημένη συνέντευξη η οποία επιλέχθηκε για τις συνεντεύξεις με τους χοροδιδασκάλους της περιοχής μας, τον πρόεδρο του πολιτιστικού συλλόγου Ανδραβίδας «Η Εστία», την καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής του σχολείου μας και ένα μαθητή της Β΄ Λυκείου που ασχολείται πολύ τα τελευταία χρόνια με τους παραδοσιακούς χορούς και είναι μέλος τριών χορευτικών τμημάτων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν από τα ερωτηματολόγια και τις συνεντεύξεις και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο εξάγονται συμπεράσματα, παρουσιάζονται προτάσεις και γίνονται αναφορές σε ερευνητικές προοπτικές.

Η ερευνητική ομάδα

Την υλοποίηση της ερευνητικής αυτής εργασίας ανέλαβαν 16 μαθητές της Β΄ Λυκείου (τμήμα Β3project), οι οποίοι χωρίστηκαν σε 4 ομάδες:

Ομάδα 1

Αρβανίτης Δημήτρης

Αρχιμανδρίτης Θεοφάνης

Μποβολέτη Βασιλική

Παπαδοπούλου Αικατερίνη

Ομάδα 2

Κανελλοπούλου Αλεξία

Πατσούρα Ευανθία

Σινάνος Νικόλαος

Σινάνος Παναγιώτης

Ομάδα 3

Μπελτσώνη Αικατερίνη

Κοντόγιωργας Νικόλαος

Αθανασόπουλος Θεοφάνης

Αλεβιζόπουλος Παναγιώτης

Ομάδα 4

Γεωργακοπούλου Κωνσταντίνα

Βεσελάϊ Φατιόν

Αλεξοπούλου Αναστασία

Κλαμπάνος Δημήτριος

Η κάθε ομάδα ανέλαβε να απαντήσει σε ένα ερευνητικό ερώτημα και τα επιμέρους συμπεράσματα δημιούργησαν μία τελική εργασία σχετική με το υπό διερεύνηση θέμα.

Συγκεκριμένα:

- Η 1^η Ομάδα ανέλαβε να διερευνήσει το ερώτημα αν υπάρχει σχέση Χορού και Μαθηματικών και πόσο στενή είναι αυτή.
- Η 2^η Ομάδα ανέλαβε τη διερεύνηση των παραγόντων που επηρεάζουν την ενασχόληση των νέων με το χορό.
- Η 3^η Ομάδα ανέλαβε να βρει για ποιους λόγους αρέσει στους νέους το μάθημα των παραδοσιακών χορών και ποια συναισθήματα γεννιούνται σε αυτούς όταν χορεύουν.
- Η 4^η Ομάδα ανέλαβε να διερευνήσει το ερώτημα σε ποιους τομείς της ζωής έχει θετική επίδραση η ενασχόληση με τον παραδοσιακό χορό.

Υπεύθυνη εκπαιδευτικός για την ερευνητική αυτή εργασία ήταν η Διαμαντοπούλου Μαρία (Μαθηματικός).

